

דפים מהספר "המערכה המלחמתית בחזית המצרית"

מאת לואא' [אלוף – פ.מ.] בדימוס ג'מאל חמאד

תירגם: אל"ם (מיל.) פסח מלובני – קצין באגף המודיעין.

הבהרות: אלוף (מיל.) אמנון רשף; אל"ם (מיל.) פסח מלובני.

פרק 2: הצליחה הגדולה והריסת קו בר-לב

עמ' 85

עפ"י התכנון יכלול הגל הראשון של כוחות הצליחה את הדרג הראשון של גדודי הדרג הראשון [של חמשת הדיוויזיות – פ.מ.], לאורך כל התעלה. אלה יצלו בסירותיהם תחת חיפוי האש הארטילרית, במקומות המרוחקים מן המוצבים הישראליים. אח"כ יטפסו על סוללת החול הממוקמת בגדה המזרחית של התעלה ויורידו את הסולמות לצד האחר עבור הכוחות הצולחים בגלים הבאים כדי להקל עליהם לעבור את הסוללה.

من عبور المدح الذي من سيمم بوسيد حسن من رضى من عبور
وكان التخطيط موضوعاً على أن الموجة الأولى من قوات العبور تتكون من الأنفاق
الأولى لكتائب النسق الأول على طول القناة، وكان عليها عبور القناة في قواربها المطاطية
والخشبية تحت ستر غلالة من قصفات المدفعية في نقط بعيدة عن النقط الإسرائيلية
الحصينة، ثم تتسلق الساتر الرملي الناعم المقام على الشاطئ الشرقي للقناة، وتلقي
السلالم إلى الجانب الآخر لكي يسهل بعد ذلك للموجات الأخرى التي ستبعتها من المشاة
اجتياز الساتر الرملي . .

משימת הגל הראשון היתה להגיע במהירות לדרג השני של קו ההגנה של האויב, תוך התעלמות מן המוצבים המבוצרים של קו בר-לב שבדרג הראשון. כדי שהדבר יצליח הוקצו להם צוותים מיוחדים של ציידים טנקים כדי לפגוע בטנקים הישראליים הנמצאים במערך ההגנה הישראלי השני, ואשר היה צפוי שינועו לעבר התעלה עם תחילת הצליחה. כל צוות כזה כלל כ-10 חיילים שהיו מצוידים במרנ"טים RPG-7 וכן בטילי נ"ט מונחים מדגם מליוטקה (סאגר).

עפ"י התכנון היה על הגל השני של החי"ר, לאחר צליחת התעלה, לכתר את המוצבים בקו בר-לב ולהשתלט עליהם.

וכאנת המהמה המخصصة لقوات الموجة الأولى هي الاندفاع السريع نحو خط النسق الثاني للدفاعات الإسرائيلية مع تجاهل النقط الحصينة من حصون خط بارليف المقامة في النسق الأول على الشاطئ الشرقي للقناة. ولكي يمكن نجاح القوات المصرية في هذه المهمة، خصصت عناصر معينة سميت جماعات اقتناص الدبابات لمواجهة الدبابات الإسرائيلية الموجودة بدفاعات النسق الثاني، والتي كان من المفترض اندفاعها في اتجاه قناة السويس بمجرد بدء عملية العبور. وكانت كل جماعة من هذه الجماعات تتكون من حوالي عشرة جنود مسلحين بقواذف آر بي جي 7 (R.B.G. 7) (تشبه قواذف البازوكا وتطلق من الكتف ولها القدرة على سف برج أي دبابة من طراز ستوريان أو باتون)، ومسلحة كذلك بصواريخ موجهة من طراز مالوتكا المسماة في حلف الأطلنطي باسم صواريخ ساجر. وكان التخطيط المرسوم يقضي بأن تتجه الموجة الثانية من المشاة بعد عبور القناة نحو اليمين ونحو اليسار في اتجاه النقط الحصينة من خط بارليف لتطويقها واقتحامها. ونظرا

٨٥

עמ' 86

זאת תוך הסתייעות בירי תותחים בכינון ישיר לעברם. לצורך זה ננקטו הצעדים המתאימים בתכנית האש הארטילרית, כך שהתותחים שיירו בכינון ישיר מעמדותיהם שבגדה המערבית של התעלה, ויסייעו לחי"ר לתקוף את המוצבים האלה.

لأنها كانت في حاجة إلى المعاونة بقذائف ناسفة للتحصينات من مدافع الضرب المباشر، فقد اتخذت الترتيبات ضمن خطة المدفعية كي تتولى مدافع الضرب المباشر من مصاطبها على الشاطئ الغربي للقناة معاونة المشاة في اقتحام هذه النقط الحصينة.

עמ' 90

עם תחילת ההפגזה הארטילרית החלו צוותי צידי הטנקים לצלוח את התעלה באמצעות סירות, והחלו לבצע את משימתם להשמיד טנקי האויב ולמנוע מהם להתערב

ومع بدء التمهيد النيرانى، بدأت مجموعات اقتناص الدبابات عبور قناة السويس بواسطة قوارب مطاطية، والقيام بمهمة تدمير دبابات العدو ومنعها من التدخل في

٩٠

עמ' 91

ולהפריע לצליחת הכוחות, וכן למנוע מהם להשתמש בעמדותיהם שבסוללה שבגדה המזרחית של התעלה.

عمليات عبور القوات الرئيسية وحرمانها من استخدام مصاطبها بالساتر الترابي على الضفة الشرقية للقناة.

כך מצא עצמו האויב בלחימה, בנוסף להפתעה האסטרטגית שנחתה עליו, גם מול הפתעה טקטית, שכן הוא לא העלה את רמת כוננות כוחותיו עם תחילת ההתקפה, והטנקים שלו שנמצאו בדרג השני לא יכלו לתפוס את המקומות שיועדו להם כדי לסייע למוצבי קו בר-לב, ולסגור את הפרצות שביניהם.

כשטנקים אלו החלו לנוע בשעה 14,20 לעבר התעלה, לאחר סיום החלק הראשון של ההפגזה הארטילרית **[המצרית – פ.מ.]** וכשזו העתיקה את אישה לעומק, הם הותקפו ע"י צוותי צידי הטנקים, שהקדימו אותם ותפסו חלק מהעמדות שיועדו להם בקו ההגנה הראשון, דבר שגרם להשמדת כמות גדולה של מהם ע"י אותם צוותים, בנוסף לאש הטנקים, תותחי הנ"ט וטילי המליוטקה, שנורו לעברם מן הסוללות שעל הגדה המערבית בתעלה.

وقد أثبتت وقائع القتال أن العدو، علاوة على المفاجأة الإستراتيجية التي حاقت به، قد لحقته أيضا مفاجأة تكتيكية، إذ لم يتمكن من رفع درجة الاستعداد لقواته إلى الحالة القصوى ساعة الهجوم، ولم تحتل دباباته الموجودة بالنسق الثاني أماكنها المحددة لها لتدعيم حصون خط بارليف وسد الثغرات التي بين نقاطه القوية. وعندما بدأت هذه الدبابات في الساعة الثانية وعشرين دقيقة في التقدم في اتجاه القناة على أثر انتهاء القصف الأولى من التمهيد النيرانى ونقل المدفعية قصفها إلى العمق، تصدت لها مجموعات اقتناص الدبابات التي سبقتها في احتلال بعض المصاطب المخصصة لها في الخط الدفاعي الأول، مما أدى إلى تدمير أعداد كبيرة منها بواسطة هذه المجموعات، علاوة على القذائف التي انهمرت عليها من مدافع الدبابات والمدافع المضادة للدبابات وصواريخ مالوتكا التي كانت تحتل المصاطب والسواتر الترابية على الشاطئ الغربي للقناة.

אנשי הגל הראשון, שהיו בעיקרם אנשי חי"ר, היו מצויידיים במרנ"טים RPG-7, טילי כתף נ"מ מדגם סטרלה, סולמות חבלים כדי לטפס על סוללת העפר, וחבלים מסוגים שונים

12 ון المساه في السوارب السببية والسببية في السوارب السببية
 خط بارليف. وكانت الموجات الأولى تتكون أساساً من عناصر المشاة ومعها نقط ملاحظة
 الأسلحة المشتركة، وكانت مدعمة بأسلحة وقواذف خفيفة مضادة للدبابات آر بي جي 7
 وصواريخ الكتف المضادة للطائرات سام 7 ستريلا Strella، كما زودت بسلاالم حبال
 ليتسنى للأفراد تسلق الساتر الترابي، وكذا بحبال البرلون وحبال الجر التي كان لها أثر كبير
 91

עמ' 92

שנועדו לסייע לחי"ר לגרור את התול"רים B-10 ו-B-11 וטילי המליוטקה, מרנ"טי ה-RPG-7 וטילי הנ"מ SA-7, המקלעים הבינוניים 7.62 מ"מ והכבדים 12.7 מ"מ, ולהעלותם על הסוללה בהצלחה. במקביל הופעלו גם כוחות קומנדו כדי להניח מארבים ולמקש צירים במטרה למנוע מטנקי האויב להגיע לתעלה ולהתערב בלחימה. חלק מהמסוקים שנשאו אותם הופלו ע"י האויב.

באותה עת החלו אנשי גדודי הקומנדו [צאעקה – במקור – פ.מ.] שתחת פיקוד שתי ארמיות השדה לצלוח את התעלה כדי לפעול כנגד מרכזי הפיקוד והשליטה של

האויב ועמדות התותחים שלו במטרה שיאבד את שליטתו על כוחותיו, להניח מארבים ומוקשים בציר ההתקרבות שלו ודרכי התנועה של עתודותיו לעבר מוצבי קו בר-לב, וכדי למנוע מן הטנקים שלו, הנעים מן העומק, כדי להתערב בקרב המתנהל להשתלט על המוצבים.

في معاونة المشاة في جسر المدافع عديدة الارتداد ب ١٠ وب ١١ المضادة للدبابات، والصاروخ المالتوكا والقاذف آر بي جي والصاروخ سام ٧ ومدفع الماكينة المتوسط ٦٢, ٧م ومدفع الماكينة الثقيل ٧, ١٢ م، وفي تسلقها جميعا الساتر الرملي بنجاح.

وفي نفس التوقيت، بدأت عناصر من كتائب الصاعقة التي تحت قيادة الجيوش الميدانية في عبور القناة للعمل ضد مراكز القيادة والسيطرة للعدو ومرابض مدفعياته بهدف إفقاذه السيطرة على قواته، ولدفع الكمائن وحصص الألغام على طرق اقتراب العدو وطرق تحرك احتياطياته في اتجاه حصون خط بارليف ونقطه القوية، ولمنع الدبابات المتحركة من العمق من التدخل في المعارك الدائرة للاستيلاء على الحصون والنقط القوية.

עמ' 94

בסביבות השעה 17,30 בערב, לפני השקיעה, המריאו 4 גדודי קומנדו באמצעות מסוקים שטסו בגובה נמוך לעומק שטח האויב, לעבר מקומות שונים בסיני. מאחר והם יצאו מחוץ למטריית טיליה נ"מ המצריים שממערב לתעלה, הצליח האויב להפיל חלק מהם על מטענם האנושי.

وفي حوالي الساعة الخامسة والنصف مساء، أي قبيل الغروب، تم إبرار ٤ كتائب صاعقة بواسطة طائرات الهليكوبتر التي كانت تطير على ارتفاع منخفض في عمق العدو في أماكن متفرقة داخل سيناء. ونظراً لخروج هذه الطائرات عن نطاق مظلة الصواريخ المصرية غرب القناة، فقد استطاع العدو إسقاط عدد منها بحمولتها البشرية.

עמ' 114

התמונה שהתגלתה לשלושת גדודי הטנקים (של גבי, אמנון ודן) היתה נוראה ומפחידה, שכן נחתו עליהם טילי מרנ"טי ה- RPG-7 שנורו אליהם ע"י אלפי חיילי החי"ר המצריים שצלחו את התעלה, שנשאו אותם וכיוונו בנחישות ועקביות לעבר צריחי הטנקים ושרשרותיהם, שנפגעו והתפוצצו.

באותה עת פתחו באש גם הטנקים וטילי הנ"ט מליוטקה המצריים שנמצאו על הסוללה שבגדה המע' של התעלה, שפגעו בהם אחד אחר השני, כל פעם שניסו להתקרב לחוף התעלה.

والقنابل الخارقة للدروع . وكانت الصورة أمام كتائب الدبابات الثلاث رهيبة ومفزعة ، فلقد انهالت عليها قذائف آر بي جي RBG التي كان آلاف من جنود المشاة المصريين الذين عبروا القناة يحملونها ويوجهونها في عزيمية وثبات إلى أبراج الدبابات وجنازيرها فتنفجر وتتعطل ، وفي نفس الوقت كانت الدبابات المصرية الرابضة على قمة الحاجز الرملي على الضفة الغربية ووحدات الصواريخ مالتوكا المضادة للدبابات لتصيد الدبابات الإسرائيلية واحدة وراء الأخرى كلما أخذت في الاقتراب من شاطئ القناة . وكانت أشد الصدمات

١١٤

עמ' 115

הטנקים הישראליים הופתעו במיוחד כשגילו שמרבית העמדות [בקו התעלה – פ.מ.] אליהם היו מיועדים להגיע, לאורך כל קו המוצבים, ואשר היו מאפשרים להם להסתתר מן האש שניתכה עליהם, נתפסו כבר קודם לכן ע"י אנשי הקומנדו המצרי, שהמטירו עליהם אש נ"ט חזקה, שגרמה להם לברוח לכל עבר בלא כל סדר כדי להיחלץ מגיהינום זה.

تأثيرا عليها حينما اكتشفت الدبابات الإسرائيلية أن معظم المصاطب المعدة لها من قبل على طول خط الحصون والتي كانت تتيح لها الفرصة للاستتار من النيران المهلكة التي تتعرض لها قد سبقها رجال الصاعقة المصريون إلى احتلالها، وراح هؤلاء يمتطرونها بوابل من قذائف RBG مما جعلها تهول في كل اتجاه بلا نظام للنجاة من هذا الجحيم .